

PASTORAAL EN BESTUURLIJK BELEIDSPLAN 2026 –2028

“Waar harten worden aangeraakt en hoop opnieuw ontkiemt”

April 2026

Parochie Heilige Familie Jezus, Maria en Jozef

www.rk-familie.nl

Inleiding

Waar moet de parochie Heilige Familie Jezus, Maria en Jozef zich in de jaren 2026 - 2028 op richten? De fusie naar één parochie is formeel voltooid, maar de implementatie van de fusie vraagt de komende jaren aandacht.

Het voorliggende beleidsplan is ingegeven vanuit het veranderende kerkelijke landschap waar we ons in bevinden: enerzijds is er sprake van een klein wordend pastoraal team en een vergrijzend vrijwilligersbestand, anderzijds zijn er signalen van opleving c.q. herwaardering van geloof, zingeving en spiritualiteit. Als kerk zijn we geroepen ook mensen te raken die juist niet (meer) betrokken zijn bij de kerk. We hopen voor hen en anderen een vindplaats te zijn bij hun zoektocht naar zingeving en geborgenheid.

In dit plan geven wij aan hoe wij de aanwezige krachten willen bundelen om de toekomst van de Rooms-Katholieke Kerk in de regio te waarborgen en te versterken. Daarbij gaan wij uit van onze missie.

Missie

Wij zien onze missie als volgt:

Wij zijn één grote gemeenschap waar harten worden aangeraakt en hoop opnieuw ontkiemt. Geworteld in Gods liefde en geleid door de Geest willen wij een parochie zijn van gemeenschappen die samen op weg gaan: synodaal, vierend, dienend en lerend. Wij willen diaconaal nabij zijn, pastoraal troost en bemoediging bieden en missionair getuigen van Christus' licht.

Visie

Wij zien een parochie voor ons die:

- geworteld is in het Evangelie en de levende traditie van de kerk, en tegelijk gastvrij is en open naar alle mensen van goede wil
- pastoraal nabij is aan iedereen die zoekt naar zin en behoefte heeft aan spiritualiteit in een steeds complexere samenleving
- missionair getuigt van Christus in woord en in daad, in getuigenis en in zorg voor mensen in nood
- synodaal is, luisterend naar elkaar en naar mensen in de marge van de Kerk, steeds proberend om de stem van Gods Geest voor ons vandaag te verstaan.

Algemeen priesterschap: leiderschap, christen en leerling

Iedere gedoopte deelt in het algemeen priesterschap van Christus. Wij zijn geroepen tot heiliging, tot voorbede, tot het brengen van de wereld om ons heen voor Gods aangezicht. Samen vormen wij het lichaam van Christus. Iedere gedoopte is geroepen zich in te zetten om het werk van Christus in deze wereld voort te zetten.

Het betrekken van (goed geschoolde) vrijwilligers bij het parochiewerk is een erkenning voor ieders roeping en kwaliteiten. Tegelijk hoeft niet iedereen leider te zijn. Christen-zijn begint bij het gegeven dat we leven uit genade, dat we geroepen zijn te geloven, dienen, getuigen en navolgen.

Navolging begint in eerste instantie bij de roeping om leerling te zijn van Christus. Wij willen leren van Jezus én van elkaar, om zo te groeien in geloof en gemeenschap met Hem en met elkaar. Zo kunnen we elkaar leiden en de ander ondersteunen in het geloof.

Doelgroepen, menskracht en diensten

De parochie wil zich richten op zowel trouwe kerkgangers, als 'voorbijgangers' en andere belangstellenden. Onze doelgroep is breed: gezinnen, jongeren, jongvolwassenen, ouderen. We verwelkomen de groep nieuwe katholieken van harte en hopen dat zij zich blijvend thuis voelen in onze parochie.

We zullen goede bestaande én nieuwe initiatieven blijven ontplooiën. Hierbij zal goed gekeken moeten worden naar de verhouding tussen menskracht en werklust. Wij zullen catecheten en diaconaal assistenten beter dan tot nu toe betrekken bij het werk in de parochie, en hen waar mogelijk een duidelijker positie en meer verantwoordelijkheid moeten geven. Tegelijk zullen wij ook moeten onderzoeken welke diensten de parochie niet langer kan leveren.

Sterkte-zwakte analyse

Sterkten zijn aanwezig (in de parochie als geheel en in de locaties afzonderlijk):

- Trouwe en hardwerkende vrijwilligers die door blijven gaan en de lamp brandend houden;
- De aanwezigheid van vijf catecheten en één diaconaal assistent en een aantal afgestudeerden van de pastorale school;
- De Alphacursus en de Alphacursus voor jongvolwassenen in Driebergen-Rijsenburg/Leusden;
- Hechte geloofsgemeenschappen, met tal van initiatieven;
- Parochiebrede teams;

- Stiltewandelingen met bezinning rondom schepping, Franciscus;
- Diaconale activiteiten zoals We Share in Doorn;
- Enkele koren met een gevarieerd repertoire (professionele kerkmusici);
- Eucharistische Aanbidding met stilte en gebed op één locatie;
- Drie groene kerken, en in enkele andere gemeenschappen aandacht voor Laudato Si';
- Jongeren vangen jongeren op in de parochie nadat zij het Vormsel hebben ontvangen;
- Jongerengroepen 12 t/m 18 jaar en jongerengroep 18 t/m 30 jaar;
- Parochiebreed projectkoor;
- Gezamenlijke diaconale maaltijden in vele locaties;
- Gezamenlijke activiteiten zoals pelgrimsreizen en gezamenlijke fietstochten;
- Gespreksgroepen;
- Samenwerking met scholen;
- Instroom nieuwe katholieken.

Zwaktes zijn aanwezig (in parochie als geheel en locaties afzonderlijk):

- We zijn nog geen eenheid, er is groepsvorming en geen centrale sturing; waar verantwoordelijkheden liggen is onduidelijk;
- De fusie is op papier gerealiseerd maar moet verder worden uitgewerkt en geïmplementeerd; de structuur tussen locatieraden, pastoraal team en parochiebestuur is nog onduidelijk; informatievoorziening nog niet in de hele parochie hetzelfde;
- Twee verschillende parochieculturen die nog slecht in elkaar schuiven;
- Geloofsgemeenschappen ervaren nog niet op alle plekken hulp en ondersteuning van bestuur, pastoraal team en elkaar;
- Vrijwilligersbeleid;
- Bezoekfrequentie in het pastoraat (sommige mensen veel bezoek, anderen geen/minder);
- Begeleiding bij vernieuwende initiatieven;
- Er zijn nog teveel koninkrijkjes.

Bedreigingen zijn (in de parochie als geheel en in de locaties afzonderlijk):

- Het risico dat wij met te weinig mensen te veel hooi op de vork nemen;
- Het risico dat wij wel aan kunnen geven wat wij méér willen, maar niet waar wij mee willen ophouden;
- Het risico dat wij bij onvermijdelijke kerksluitingen gelovigen kwijtraken;
- Het risico dat het ons te weinig lukt om de generaties tussen de huidige kerkgangers en de huidige jongeren aan te spreken;

- Het risico dat wij te veel met onze eigen locaties en parochie bezig zijn en te weinig met Jezus Christus;
- Het lukt te weinig om vernieuwingen van de grond te krijgen, omdat ze moeilijk zijn in te passen in de bestaande structuren.

Kansen zijn (in de parochie als geheel en in de locaties afzonderlijk):

- Aansluiten bij de synodale beweging die wereldwijd is ingezet;
- Bruggen slaan tussen parochiebestuur, pastoraal team, vrijwilligers en gelovigen, vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid;
- Aansluiten bij missionaire parochie-beweging (maatwerk);
- Opzetten van nieuwe initiatieven, deels gericht op nieuwe parochianen (bijvoorbeeld Alphacursus op meer locaties);
- Introductie van gezinszondagen;
- Introductie van Engelstalige Eucharistievieringen;
- Bewust inzetten op gastvrijheid middels trainingen voor gastheren en -vrouwen;
- Het vormgeven van de Centra voor Katholiek Leven en het Eucharistisch Centrum;
- Meer regionaal werken (rond de Centra voor Katholiek Leven en het Eucharistisch Centrum).

Conclusie vanuit deze analyse:

Ja, er zijn nadrukkelijk zwakke punten en bedreigingen. De opdracht aan ieder is om een deel van die punten te verbeteren. Zeker als het gaat om onze eigen interne aanpak. Daar moeten we elkaar ook op aanspreken.

En ja, om ons heen sluiten kerkgebouwen. Dat kan bij ons ook gaan gebeuren. Waar dit dreigt te (gaan) gebeuren, wordt nagedacht over het voortbestaan van die lokale geloofsgemeenschap. We zijn er immers van overtuigd dat ‘kerken sluiten, maar dat lokale geloofsgemeenschappen voortleven’.

We zijn ons bewust van onze sterke kanten en kansen enerzijds, en zwakke kanten en bedreigingen anderzijds. Met de hulp van de Heilige Geest, en luisterend naar en lerend van elkaar (synodaal) proberen we onze parochie verder op te bouwen om de opdracht en zorg die aan ons wordt toevertrouwd te volbrengen. Hoop ontkiemt waar harten worden geraakt.

Pastorale structuur

De parochie kent de volgende pastorale structuur die we verder zullen uitwerken:

1. Lokale geloofsgemeenschappen
2. De Centra voor Katholiek Leven
3. Het Eucharistisch Centrum

Ad.1. De lokale geloofsgemeenschap

De basis van onze parochie Heilige Familie Jezus, Maria en Jozef zijn de lokale geloofsgemeenschappen, die indien mogelijk de lokale kerk in stand kunnen houden. De lokale geloofsgemeenschap kan zelfstandig functioneren bij de uitvoering van dit beleidsplan.

Het pastoraal team ondersteunt het lokale geloven. Daar kan onder vallen:

- Omzien naar elkaar / ziekenbezoek/ pastorale nabijheid / lokaal pastoraat / elkaar stimuleren.
- Versterking oecumenische samenwerking (indien aanwezig en/of vrijwilligers beschikbaar om die te onderhouden). Dat kan leiden tot meer gezamenlijke vieringen en mogelijk zelfs een plek bieden voor katholieke gelovigen als hun kerkgebouw sluit en zij niet mobiel genoeg zijn om naar een andere plaats te gaan.
- Eventueel contact met scholen.
- (Nieuwe) lokale initiatieven ten behoeve van gemeenschapsofbouw en van elkaar leren.
- (Nieuwe) lokale initiatieven ten behoeve van lokale diaconie en missionair elan.
- lokale bijbelgroepen en/of gespreksgroepen van gelovigen.
- Er is (idealiter) een keer per maand een Eucharistieviering.
- Waar zondag geen voorganger beschikbaar is, kunnen lekenvoorgangers weekendvieringen verzorgen. Dat geldt ook voor vieringen door de week.
- Lunches, maaltijden.
- Open avonden.
- Openstelling kapel.
- Boekenclubs.
- Vastenactie (gemeenschap kiest om dit in regio- of parochieverband te doen).
- Adventsactie.
- Et cetera...

Niet al deze functies c.q. activiteiten hoeven ingevuld te worden in elke locatie. De geloofsgemeenschap maakt hierin keuzes.

Ad 2. De Centra voor Katholiek Leven (CvKL) (Barneveld, Driebergen-Rijsenburg en Putten)

De nieuwe parochie is groot. Er is een Eucharistisch Centrum dat geografisch weliswaar centraal ligt, maar niet alle parochianen zullen in staat zijn om hier naartoe te komen.

Begin 2025 is gekozen voor de zogenaamde Centra voor Katholiek Leven (CvKL). Dat zijn de kerken c.q. locaties uit Barneveld, Driebergen-Rijsenburg en Putten.

Wij willen in de Centra voor Katholiek Leven vooralsnog (d.w.z. met de huidige bezetting van het pastoraal team) elk weekend een viering garanderen, waarvan (idealiter) twee keer per maand een Eucharistieviering. Verder zal de sacramentsvoorbereiding, voor zover die niet plaatsvindt in het Eucharistisch Centrum, in de Centra voor Katholiek Leven plaatsvinden?

In deze beleidsperiode wordt (verder) gewerkt aan samenwerking. We hebben de volgende uitgangspunten voor ogen:

- De invulling van deze samenwerking is in ontwikkeling en wordt opgepakt door de regio's
- De nadruk ligt op het vormgeven van samenwerking in de betreffende regio (eventueel denktank starten met een bestuurder vanuit de bijbehorende locaties)
- Het parochiebestuur / pastorale team gaan inhoudelijke zaken bespreken per regio en minder per locatie (praktische haalbaarheid)
- Alle thema-avonden en opleidingen/cursussen staan open voor alle mensen vanuit heel de regio
- We gaan op zoek naar sterke kanten vanuit de verschillende locaties
- Er is ruimte voor de mogelijke vorming van een regionale pastoraatsgroep (naast de lokale)
- Het bestuur van het CvKL willen we openstellen voor mensen vanuit andere locaties.

Ad 3. Het Eucharistisch Centrum (Leusden)

In het Eucharistisch Centrum geldt het uitgangspunt: er is elke zondag een Eucharistieviering. Er zijn activiteiten rondom sacramenten en catechese. Het Eucharistisch Centrum moet uitnodigend zijn en parochiebreed gedragen, een geestelijk thuis voor alle parochianen.

Samengevat: diensten, activiteiten en projecten naar de toekomst volgens de pastorale structuur

- Zondagse Eucharistievieringen iedere zondag in Eucharistisch Centrum;
- Zondagse Eucharistievieringen per twee weken in Centra voor Katholiek Leven;
- Zondagse Eucharistieviering een keer per maand in de overige tien

geloofsgemeenschappen. Andere zondagen worden indien mogelijk ingevuld met Woord- en Communievieringen of Gebedsvieringen.

- Om samenwerking per regio te versterken, stimuleert het pastoraal team gezamenlijke vieringen. Daarbij wordt gerouleerd, terwijl kerken in andere locaties die zondag dicht blijven. Deze praktijk bestaat al in regio Zuid
- Alphacursussen als introductie in geloof, naast Leusden (Eucharistisch Centrum) en Driebergen-Rijsenburg (Centrum voor Katholiek Leven), indien mogelijk, vervolgens ook in de andere Centra voor Katholiek Leven.
- Alpha Youth (Driebergen-Rijsenburg en Leusden) en meer algemeen: versterken van jongerenwerk en jongerenactiviteiten.
- Activiteiten en bijeenkomsten rondom de sacramenten, eerst in Eucharistisch Centrum en vervolgens waar mogelijk ook in de Centra voor Katholiek Leven.
- Eucharistische Aanbidding vormgeven in het Eucharistisch Centrum en/of in de Centra voor Katholiek Leven.

Projecten

Uit een dertiental projecten kiest het pastoraal team er vier uit en neemt daarin de leiding.

De drie regio's (Noord, Midden en Zuid) kiezen er ieder één (uit de negen overgebleven projecten) en nemen daar zelf de leiding in.

Meerdere vrijwilligers uit de lokale geloofsgemeenschappen kunnen participeren in deze projecten, van zowel het pastoraal team als van de regio's.

De vier gekozen projecten van het pastoraal team:

1. Eucharistisch Centrum
2. Pastoraat
3. (Cursussen voor) lekenvoorgangers en uitvaartverzorgers en -voorgangers
4. Missionaire kerk

Ad 1. Eucharistisch Centrum

Doelstelling: uitbouwen van parochiebreed vitaal Eucharistisch Centrum

Leiding: pastoraal team

Wie: werkgroep Eucharistisch Centrum pastoraat en liturgie

Wat: verder ontwikkelen van Eucharistisch Centrum

Ad 2. Pastoraat

Doelstelling: Zielzorg blijven bieden en vrijwilligers daartoe opleiden

Leiding: pastoraal team

Wie: pastoraatsgroepen

Wat: mensen werven, selecteren, opleiden en begeleiden bij het bieden van zielzorg

Ad 3. (Cursussen voor) lekenvoorgangers en uitvaartverzorgers- voorgangers

Doelstelling: inspireren, stimuleren, ontwikkelen, opleiden en werven van lekenvoorgangers en uitvaartverzorgers

Leiding: Pastoraal team

Wie: lekenvoorgangers, nieuwe katholieken en andere geïnteresseerden

Wat: opleiding en toerusting

Ad 4. Missionaire kerk

Doelstelling: gastvrije en uitnodigende kerk. Voorrang geven aan zondagse Eucharistie, die immers bron en hoogtepunt van het christelijke leven is.

Leiding: pastoraal team en groep deelnemers landelijke conferentie Missionaire Parochie

Wat: Kom en Zie-vieringen, Alphacursussen, cultuur van gebed / Eucharistische Aanbidding, gastvrijheid

Gekozen projecten van regio Noord, Midden en Zuid:

- *Nog nader in te vullen*

-

-

Alle projecten starten vanaf 2026. Er zal een projectstructuur worden opgezet per project. Terugkoppeling van de projecten geschiedt in de regiobijeenkomsten.

Bestuurlijk

Organisatie

De parochie omvat eind 2025 veertien geloofsgemeenschappen met veertien kerken over een groot gebied. De fusie bracht voordelen zoals één bestuur, één beleidsplan, efficiëntere organisatie en een gezamenlijk blad en website. Nadelen zijn grotere afstanden, hogere belasting voor bestuurders en een moeilijker identificeerbare parochie.

Leiderschap en cultuur

In gesprek met de verantwoordelijken in de parochie zullen we bespreken hoe de verbinding tussen parochiebestuur, pastoraal team, de locatieraden en de pastoraatsgroepen efficiënt kan gaan werken. Daarbij zal uitgewerkt worden welke verschillen er zijn in verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de verschillende bestuurslagen. Met elkaar moeten we leren omgaan met de vraag hoe we vanuit één parochie kunnen werken en denken in plaats van uit verschillende locaties.

In de gehele parochie gaan we verder werken aan een parochiecultuur die gastvrij en verwelkomend is naar alle mensen, bijvoorbeeld door een welkomstgroep. Maar bovenal willen we een uitnodigende parochie zijn (term afkomstig van de Missionaire Parochie). Daarmee bedoelen we dat alle parochianen zich geroepen voelen mensen mee te nemen naar de vieringen of activiteiten van de parochie. In deze beleidsperiode willen we dit verder uitwerken.

Voorwaardenscheppend moet hiertoe het volgende gebeuren:

- Het inrichten en vormgeven van het Eucharistisch Centrum en de Centra voor Katholiek Leven. Ook bestuurlijk wordt er een projectgroep Eucharistisch Centrum gevormd.
- Als onderdeel van het voorgaande: afspraken maken over regio's rond de Centra voor Katholiek Leven.
- Het maken van plannen voor de toekomst van de overige locaties, waarbij meerdere gespreksrondes tussen vertegenwoordigers van parochiebestuur/pastoraal team en de afzonderlijke locaties nodig zijn.
- Het komen tot een goede taakverdeling met catecheten en diaconaal assistenten.

Op korte termijn willen we een sessie organiseren met vertegenwoordigers / potentiële trekkers van de regionale samenwerking om met name in het Eucharistisch Centrum en de Centra voor Katholiek Leven te komen tot een inrichting van de gebouwen die passend is bij hun functie.

Doorkijkje naar de toekomst. Mogelijke sluiting van een kerkgebouw en dan?

Hoe prematuur ook, sommige locaties durven nu al aan afbouw te denken. Dit komt voort uit realiteitszin: dat verdient om serieus genomen en gehoord te worden. Sluiting van een kerkgebouw is voor ons geen doel op zich, maar kan nodig zijn als de gemeenschap niet meer vitaal is. Het kan een wake-up call zijn voor lokale geloofsgemeenschappen: door de afnemende vitaliteit kan niet alles in de lucht worden gehouden.

In het document 'Het onttrekken van een kerkgebouw aan de goddelijke eredienst' van het aartsbisdom Utrecht wordt onder andere gesproken over een (tijdelijke) liturgische en pastorale ondersteuning ten behoeve van de lokale geloofsgemeenschap.

Hier geldt het uitgangspunt: eerst wordt de pastorale vraag/situatie van de locatie in kaart gebracht, dan pas volgt de materiële oplossing c.q. facilitering. Pastoraal team en parochiebestuur gaan daarom actief met de lokale geloofsgemeenschappen in gesprek over hun toekomstverwachtingen.

Als een kerkgebouw sluit, hoeft een geloofsgemeenschap zelf niet opgeheven te worden. *'Waar twee of drie mensen bijeenkomen in Gods naam, daar is Hij aanwezig.'* Met andere woorden: een geloofsgemeenschap kan zonder een kerkgebouw toch voortbestaan.

Naast het samenbrengen in het Eucharistische Centrum van de parochianen voor de centrale Eucharistievieringen, wordt bekeken welke kerkelijke functies en activiteiten wel plaatselijk kunnen doorgaan. Een en ander wordt met zorgvuldigheid en in overleg bekeken en besloten.

Vrijwilligersbeleid

De parochie rust grotendeels op de schouders van vrijwilligers. Voor het pastoraal team en parochiebestuur zijn vrijwilligers geen opvulkrachten. Vrijwilligers hebben een eigen roeping en taak krachtens hun doopsel.

Binnen nu en een jaar hebben we een nieuw vrijwilligersbeleid voor onze parochie.

Personeel, financiën en juridische aspecten

- Het bestuur heeft behoefte aan ondersteuning bij de bestuurlijke taken om werkzaamheden te coördineren en de werkdruk voor het bestuur te verlichten.
- Onderzocht gaat worden of catecheten en diaconaal assistenten meer ingezet kunnen worden in het parochiewerk. Alle benoemingen zijn voor een bepaalde termijn, en waar nodig wordt gezorgd voor opleiding, toerusting en facilitering.
- Financieel beleid volgt uit de pastorale prioriteiten.
- Juridische aspecten, met name rond kerksluiting, worden in samenspraak met het bisdom zorgvuldig uitgevoerd.

Communicatie

Naast één parochieblad is er behoefte aan regionale digitale nieuwsbrieven waarmee parochianen snel kunnen worden bereikt. Bij de fusie een jaar geleden is een nieuwe website ontwikkeld. We nodigen iedereen uit met suggesties voor verbetering te komen.

Conclusie

Het voorliggende beleidsplan schetst de weg naar een parochie die geworteld, missionair, pastoraal, synodaal en diaconaal is, met aandacht voor jong en oud, voor trouwe kerkgangers en voorbijgangers, voor bestaande en nieuwe katholieken en anderen. Ze wil keuzes maken rond centralisatie en vitaliteit en bouwen aan lokale geloofsgemeenschappen. Door een gastvrije en vooral uitnodigende parochie te stimuleren, wil de parochie in 2028 een gemeenschap zijn die relevant blijft voor kerk en samenleving.